

XenTari^{WG}

XenTari doet alleen wat het moet doen; **eikenprocessierupsen bestrijden**

Veilig bestrijden

Het biologische middel XenTari doet precies wat het moet doen: de eikenprocessierups bestrijden zonder nadelige effecten voor de omgeving. Dat is mogelijk dankzij de bijzondere eigenschappen van XenTari. In het middel zitten duizenden eiwittoxinen die verpakt zijn in stevige kristalstructuren. Deze structuren lossen alleen op in het darmkanaal van een rups omdat daar een uniek hoog alkalisch milieu heerst. Daardoor werkt XenTari alleen op rupsensoorten en heeft een toepassing dus geen effect op andere insecten; of dat nu plaaginsecten of nuttige insecten zijn.

Voor het verkrijgen van een toelating is onderzoek gedaan naar de effecten op water- en bodemorganismen en geselecteerde vogels en vissen. Uit de beoordeling door het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) is gebleken dat het middel veilig is voor alle getoetste organismen. Het middel heeft ook geen langdurige nawerking. Zonlicht inactieveert binnen 5 tot 7 dagen de meeste sporen en eiwittoxinen, en de rest wordt verder afgebroken door bodemorganismen.

Levenscyclus

Het bepalen van het ideale bestrijdingsmoment hangt samen met de levenscyclus van de eikenprocessierups. Die overwintert als eitjes die in de late zomer/vroege herfst zijn afgezet. Op warme voorjaarsdagen in april komen de eerste larven uit de eipakketten. De larven verzamelen zich op takken onder zijden spinsels. In de nacht gaan ze - in processie achter elkaar aan - op zoek naar voedsel in de boom. In een periode van 9 tot 12 weken groeien de larven en vervellen zes keer. Telkens werpen ze de huid af, met daarop de haren die bij direct contact maar ook bij inhalatie bij mensen en dieren een ernstige allergische reactie kunnen veroorzaken. In de eerste twee groeifases hebben de rupsen nog geen haren. Ze zijn te herkennen aan een bruingeel gekleurd lijf en een zwarte kop. Vanaf de derde ontwikkelingsfase is de kleur van het lijf zwartgrijs gestreept en zijn brandharen aanwezig.

De koloniën tellen geregeld honderd of meer rupsen en zijn in de maand juni in grote aantallen waar te nemen. De volwassen rups meet voor de laatste vervelling tot pop ongeveer 4 tot 5 cm. De poppen blijven in het nest zitten en ontwikkelen zich na een aantal weken tot vlinders. Elk vrouwtje kan tijdens haar leven 100 tot 200 eitjes leggen. De eitjes overwinteren waarna de cyclus weer opnieuw begint.

XenTari^{WG}

Strategie

Bayer adviseert om XenTari in een zo vroeg mogelijk stadium in te zetten tegen de eikenprocessierups. Dan hebben ze immers nog geen of minder haren met de irriterende stof ontwikkeld. Het is daarom verstandig nauwgezet in kaart te brengen waar de rupsen worden gesignaleerd en bestrijding planmatig aan te pakken. Jonge rupsen kunnen prima worden bestreden door een bespuiting met XenTari. Wordt na de derde groeifase bestreden - het moment waarop de rupsen al veel haren hebben - dan moet dit voorzichtig gebeuren. De kracht van de bespuiting kan namelijk de brandharen met de irriterende stof van de rupsen in de omgeving verspreiden. De werkingsduur van XenTari is afhankelijk van weersomstandigheden maar gemiddeld een week. Doordat bij een bespuiting ook de onderzijde van de bladeren wordt geraakt, is de afbraak door UV en regen beperkt. Bayer raadt aan om aan omwonenden bekend te maken op welke plaatsen wordt bestreden.

Samenvatting

Bestrijding van de eikenprocessierups met XenTari gedurende de eerste 3 ontwikkelingsstadia van de larve na het uitkomen van de eieren:

- // Voorkomt het ontstaan van rupsen met brandharen;
- // Voorkomt volksgezondheidsproblemen vanwege de brandharen van de eikenprocessierups;
- // Is veilig voor nuttige insecten en insecten anders dan rupsen;
- // Is veilig voor mens en milieu;
- // Kan worden toegepast op wegen en percelen naast watergangen.

Gebruik toegestaan door professionele bedrijven

XenTari is in Nederland geregistreerd in onder andere de boomkwekerij, openbaar groen en in sierbeplanting. Overal waar bomen staan die zijn aangetast door de eikenprocessierups kan dus een bestrijding worden uitgevoerd door professionele bedrijven voorzien van een spuitlicentie.

Het middel is wereldwijd in veel landen geregistreerd. Voor al deze landen is van overheidswege een registratie-onderzoek vereist. In het voorjaar van 2015 is XenTari in Europees verband opnieuw beoordeeld en heeft een herregistratie verkregen tot en met 2025.

XenTari is geen nieuw middel maar wordt al tientallen jaren ingezet bij de bestrijding van rupsen. Het is een gewasbeschermingsmiddel van natuurlijke oorsprong, gebaseerd op de bacterie *Bacillus thuringiensis subs. Aizawai ABTS-1857*.

